

СЕКЦІЯ 5. НАСІННИЦТВО, СЕРТИФІКАЦІЯ ТА РИНОК СОРТІВ

УДК 631.544.4:635.9

Гаврись Іванна, канд. с.-г. наук,

Малород Валентина

Національний університет біоресурсів і природокористування України
м. Київ, Україна

МОРФОБІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТРОЯНДИ ЗА ВИРОЩУВАННЯ В ЗИМОВИХ ТЕПЛИЦЯХ

Із числа квітів, що вирощуються для реалізації в квітникарських господарствах особливе місце належить троянді, яка користується великим попитом у населення, має високі декоративні якості, можливість і практику отримання продукції впродовж усього року.

Важливим елементом технологічного процесу для тепличних господарств є вибір сорту, адже закладання кущів проводять один раз на 5–6 років. Головним критерієм, яким керуються господарства при виборі сортів є попит на ринку.

Тому метою наших досліджень було дослідити ріст, розвиток, продуктивність і декоративність різних сортів троянди чайно-гібридного типу в умовах сучасних зимових теплиць.

Об'єктом дослідження були шість сортів троянди чайно-гібридного типу всесвітньо відомих фірм: Lex + – Avalanche (контроль), Terra Nigra – сорти Purple power та Award, Kordes – сорти Lucky Red та Piola, Schreurs – сорт Shangri-La.

Експериментальну роботу проводили у 2014–2015 рр. у господарстві ТОВ «Асканія-Флора». Досліди закладали у сучасній зимовій теплиці типу Venlo.

Використовували дворядну схему висаджування. Розсада троянд містилася в кубиках із мінеральної вати розміром 8×8 см. На момент посадки висота стебла троянди становила 20 см. Рослини розмішували у шаховому порядку. Кількість рослин на 1 м² – 7 шт. Кількість рослин у повторенні – 15 шт. Дослід проводили у триразовій повторності.

При спостереженні за розвитком експериментальних сортів троянд відмічали різні морфологічні та біологічні особливості рослин. Головна вимога до троянд для зрізу – тривала вазостійкість. Великий вплив на даний показник має ступінь розкриття бутона на момент зрізу. Бутон на цей час повинен бути у фазі напіврозкриття. Більш ранній зріз може призвести до того, що бутон не розкриється, а запізнілий – до перецвітання [1, 3].

Найдовше зберігався у зрізі сорт Piola – 16 днів. Пелюстки даного сорту гофровані і розпускаються повільніше, ніж гладенькі пелюстки інших сортів.

Окрім зазначеного, за даними літературних джерел, вазостійкість квітки залежить і від кількості пелюсток, оскільки у квіток із вищою махровістю є більша кількість ефірних олій, що запобігають проникненню повітря і вологи в середину бутону, чим забезпечують кращу вазостійкість [2]. У наших дослідженнях сорт Piola виявився найбільш махровим, кількість пелюсток істотно перевищувала показники інших варіантів і становила 53 шт.

Сорти троянд висаджували на постійне місце в теплицю 24 травня 2014 р. Наприкінці травня отримали перші зрізи сортів Avalanche (К), Piola і Lucky Red. Найбільшу кількість квітконосів у всіх сортів відмічали у вересні. З цього моменту врожайність повільно знижувалась і у січні спостерігалось значне її падіння. Вже в лютому врожайність троянди стала зростати. Пояснюється це тим, що лімітуючим фактором для троянди є світло, в осінні та зимові місяці нестача якого істотно впливає на врожайність [1, 2].

За весь період дослідної роботи найврожайнішим виявився сорт Piola – 310 шт./м², що на 63 шт./м² більше від контрольного сорту Avalanche. Урожайність сортів Lucky Red і Shangri-La була дещо нижчою від контролю. Найнижчою врожайністю характеризувалися сорти Purple power і Award, показники яких на 83 і 123 шт./м² були нижчими ніж у контролю.

У результаті аналізу продуктивності сортів варто відзначити сорт Piola, у якого квітучих пагонів утворювалось на 25% більше ніж у контролю. Практично на одному рівні з контролем за властивістю утворювати квітконосні стебла були сорти Lucky Red (99%), Shangri-La (90%). Сорти Purple power та Award мали нижчі показники – відповідно 66% та 50%.

Висновки. Найвищою вазостійкістю, продуктивністю та загальною врожайністю серед досліджуваних сортів відзначився сорт Piola німецької селекції.

Список використаної літератури

1. Хемрік Д. Довідник квіткових культур. Виробництво (Ч. 2) / Д. Хемрік. – США, Ілінойс : Ball Publishing, 2003. – 724 с.
2. Амсінг Я. Довідник по сучасному вирощуванню троянд у теплицях / Я. Амсінг ; Департамент наукових досліджень університету Вагенінген. – Нідерланди, 2001. – 220 с.
3. Хессайон Д. Г. Все про троянди / Д. Г. Хессайон. – М.: Кладезь-Букс, 2003. – 255 с.